

Déli Hírlap

Aranykorlátosság és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Kisgyörgy-tér) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, délután 20 vagy 2-42. Egyes száma ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 20 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetéseket díjazás szerinti.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**
FELFŐLŐ SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárról és vidéken házhoz kézbesítésre havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Kelföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / HÉTFŐ / JANUAR 2

ARA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 2 SZÁM

Magyar köszöntő

Elviharzott év végső határinál, tele hiába küzdők minden keservével, vá-fázva, rongyosan, végső reményrel kopogunk ajtódon, Ujév!

Látod, szemünkön még ott ragyog múlt évek ezer szenvedésének gyönge, de koldusbotra gémberező ujjaink ime mégis vakmerő hittel kopognak jövőt záró kapuidon. Kapuid előtt még egyszer, tán utoljára, felmad bennünk a vérevesztett hit s az azonos mekilendüléssel a világba kitérő: még emberek vagyunk!

Emberek, kiknek Istentől eredt ment jussunk van boldognak lenni! Százszor jussunk, mert ezt vérünk hullásával, vonagló hitünk keresztvesztésével szerztük meg.

Isten, ki az újv kapuja előtt, e öngyos, elcsigázott csapat lelkébe lépsz, Te tudod, hogy tiszta, becsületes minden szándékunk, hogy nem karunk mást, mint ami a föld minden teremtményének egyformán kiár: boldogságot!

Boldogságot, önértetünk porbatiposása nélkül, emberi mivoltunk meglázása nélkül, nyelvünk, vallásunk eldőzése nélkül!

Es százszor inkább a szegény, de üszke boldogságot, mint a hitehagyás rágott koncán felhízalt undolító, zsiros, jó lélet. Szegény, de büszke boldogságot, mely csak az érdem s az erő előtt készlet fejet hajtani, de hitehagyás görnyedt derekáig, a cone után vágyó százalmas vigyorgásig nem enged süllyedni soha!

Tárd fel hát kapuid s engedj beépünk a boldogabb jövőbe! Engedd, hogy Isten szent verése, a lélek jósága általános jólét dus kalaszát alakassza, a szeretet tiszta tüű napja azt aranyra érlelje s a kéz, mely ma még ökölbe szorulva az erőt pocsekolja, szent nagy kibéküléssel egymásba roppanva, a kalaszt valamire arassa és majdan, munka után, a nagy szüretkor, a terített asztalnál, minden munkásnak egyformán jusson a fehér kalácsból, a zamatos borból.

Es Téged, Te hatalmas Isten, esdve kérünk, ne engedd a jövőben, hogy magyar marja, marcangolja a magyart!

Gyulay János dr.

Balsorsban dús esztendő után...

Temesvár, január 1.

Balsorsban dús esztendő után viszsza pillantást vetni a történetekre nem felemelő feladat, nem szívesen végződő munka. Mégis meg kell tenni, mert talán tanulságokat magában rejtő, vagy reményeket keltő. A szerencsében csak annak fájó forgandóságát ismerhetjük meg, a balsors, a csapások a gyengét sujtják le, az erőt, az életképeket megacélozzák, megizmosítják, újabb küzdelmekre, további harcokra verteik.

Tépett karácsonyfa árnyékában. Szilveszter vig estéjén borus gondolatok rajzanak fel az emlékezetben a múlt végtelenségének tengerébe vesztett esztendő történéseinek elmékedésén. A bánatos tegnapok sűrű fájdalomfátyolán vajjon áttörök-e a jövőndő méhében vajudó holnapok várva-vágyott napsugara? Közeli esztendők multjában nem nyílt számunkra az öröm illatos virága, de jövőnkben van remény, mert erős a hitünk és erős a bizodalunk. Bizunk életrevalóságunkban és hiszünk elhivatottságunkban. Es hiába a mult minden elkeserítő csalódása, minden energiapocsekoló meddősége, az új esztendő új reménytüzeiket gyújt szívünkben, mert érezzük, hogy léssen eljövendő az a jobb kor, melyben kisebbségi igazságos ügyünk is elnyeri igazságát és az emberi jogok jogosságának is pirosbetűs ünnepe léssen.

A családás lélekromboló fegyvere is bekés építő szerszámmá válik még kezünkben. Nem paktumokon és nem szóvirágos ígéreteken keresztül, hanem kitartó munkánk, becsületességünk és felvilágosító működésünk szünetlensége árán. Es nem hiában hangzott el egy esztendő előtt Goga, az akkori néppárti belügyminiszter ajkairól a esabító üzenet:

— A Magyar Párttal kötött paktumot pedig továbbra is álljunk. A függő kérdések lassan megoldást nyernek. A kormány a törvényes keretek határain belül a paktum különböző megállapodásait realizálja. Mindez csak türelem és idő kérdése. A holnaptól mindenestre többet várhat a magyarság, mint amit tegnap kapott...

Oh, a türelem megvolt és az idő is elviharzott fölöttünk. A holnapok szép lassan beolvadtak a tegnapokba és velük elolvadtak az ígéretek is, mint a tavalyi hó. Es a szózat mégsem a pusztába kiáltott szó volt, mert még ma is visszhangzik lelkünkben. Visszhangzik, hogy igazi értékük szerint tudjuk becsülni ezeknek a ki-

jelentéseknek és nagyhangú fogadkozásoknak valeurjét.

Nem lehetlent akartunk és nem ígérték lehetlent. A kisajátítások méltánytalanságai, az iskolák jogainak megnyirbálása a kisebbségi oktatás prokruzteszi megrendszabályozása, a nyugdíjasok, az esküt nem tett tisztviselők ügyének elintézetlensége, az egyházi, gazdasági, kulturális és politikai sérelmek mind-mind nyitott sebként tátonganak és várják a hatalom segítő, gyámolító kezét.

Nem személyeken mult, hanem a rendszeren. Es ez a rendszer erősebbnek bizonyult minden esetleges egyéni jóakarathal. Mert nem változott a helyzet akkor sem, mikor a letűnt esztendő nyarán a néppártot menesztették és Averescu helyét Stirbey Barbu kormánya foglalta el, hogy utját egyengesse a liberális párt uralomra-jutásának. A magyarság Stirbeytől mitsem várt, mert tudta, hogy csak Bratianuéknek készíti elő a talajt. Három hét alatt a harmadik kormány vette kezébe a kormányzás gyeplőit és egy kiméletlen választási hadjáratral megteremtette magának a parlamenti többséget.

Oh, ezek a választások... Sok mindenre tanítottak és ha meg is kellett ismerkednünk az összes alkotmányosoknak mondott választási eszközökkel, egy pártnak ez a pirrhuzsi győzelme nekünk sem volt céltalan. Nem volt céltalan és nem volt eredmény nélkül való. Olyan fegyverbarátság kovácsolódott össze a kisebbségek között és olyan erős frontja teremtődött meg a romániai nemzetkisebbségeknek, mely biztató ígert a jövőre. Biztató és a sok cafrangosan irreális ígéréssel szemben a komoly realitások alapját teremtette meg.

Az események időrendjében a természet kérlelhetetlen törvényei kisebbségi fájdalomainkon túl mélyeséges gyászt borítottak az egész országra. Fájdalmas, hosszantartó betegség elragadta nemzetétől királyát. Elragadta akkor, mikor nehéz idők közepette egy kiskoru gyermekkirály helyett leginkább szüksége lett volna az ő tapasztalatokban és tudásban meg-edződött bölcs vezetésére.

Öszinte volt a kisebbségek fájdalma és gyászuk szívvel fakadó volt. Hazájától való elszakadása keserű bánatában is új uralkodó új uralmának rövid ideje alatt úgy érezte a magyarság, hogy soha nem elhagyatott, mert vele van a király szive. A király szive és megértő szeretete. Es ha a politikusok azóta ezerszer is elfelej-

tették, ami szívünk örzi az elhunyt uralkodó szózatát, melyet éppen Temesvárról intézett mindenkhez, akiket illet, hogy a kisebbségeknek mindent meg kell adni, ami jog szerint megilleti őket. Soha nem feledjük, ő volt az, aki trónbeszédében is megemlékezett rólunk.

Es nem volna teljes ez a kép, ha le nem rögzitenék az események rohanó forgatagában okulására sokaknak azt a mélyeséges emberi megnyilatkozását az elhunyt uralkodónak, hogy a népszámlálás alkalmával az ország első román férfija német származásának vallotta magát. Hozzá tartozik ez az elmult év kisebbségi vonatkozású történéseinek összefoglalásához. Es talán intő példa is sokaknak, hatalmasoknak és kevésbé hatalmasoknak.

Kisebbségi bajokon túl a gazdasági élet talán legválságosabb óráit élte. A hitelélet csaknem teljesen megbénult, a kihitelezések a minimumra redukálódtak, évtizedek óta annyi és oly nagy esődök, oly sok fizetési kép-telenség és régi, tekintélyes, nagy cégek összeomlása nem volt, mint a mult évben. A külföldi kötelezettségek rendezetlenek, a belföldi pénzforrások elégtelenek és ezek a források a kisebb ségek gazdasági életébe mesterségesen előidézett gyértséggel esőrgedeznek.

Nemzetközi viszonylatban talán legnagyobb jelentőségű volt a Beszarábiára vonatkozó párisi egyezménynek Olaszország által történt ratifikálása. A konkordátum megkötése az érdekelt legnagyobb kisebbségi egyháznak családást okozott, mert ugy egyházi, mint politikai téren eddigi jogainak csorbitását jelent.

Csalódást okozott az egész világnak a Népszövetség működése is, mert nem tölti be azt a hivatást, amelyről a népek álmodoztak. A macedon kérdés, a török kérdés, az orosz kérdés, a kínai kérdés, a lengyel-litván kérdés, az olasz-jugoszláv kérdés és sok más kérdés mind kérdés maradt, melyre ma is hiában várjuk a feleletet. Ha még hozzá vesszük, hogy árvizek, föld-rengések, viharok, szökőárok és más elemi csapások zudultak az emberi ségre, igazán nincs miért sajnálnunk az esztendő letünését.

A jövőndő? Jöslásaink nem, csak kívánságaink lehetnek. Tépett karácsonyfa árnyékában. Szilveszter vig estéjén üzzük el borus gondolatok felzajlását és kívánjuk, muljék el tőlünk a szenvedések és csalódások keserű pohara, hozza meg ez az esztendő emberi jogaink valóra válását, hogy igazán boldognak mondhassuk.

Legalkalmasabb ajándékok a józsefvárosi Szőnyeg- és Linoleumházban

TELEFON: 18-75.

Tulajdonos: POPPER GYULA

A legolcsóbb bevásárlási forrás, mélyen leszállított árak

Hatszázhusz temesvári inast nevelnek

a belvárosi tanonciskolában, ahol példás rend uralkodik és az inasok közül körülbelül nyolcvan a magyar és német ifju

Temesvár, jan. 1.

A béke előtti években az iparosképzés bizonyos tekintetben patriarális alapokon nyugodott. Az iparostanone a legtöbb mesternél családtagnak számított. Sok mester, ha magának nem volt gyermeke, jóra való, derék inasát fiának fogadta. Akárhány olyan is akad, aki lányát segédé felszabadult inasához adta feleségül, aki aztán átvette és folytatta mestere üzemét. A háboru utáni időkben az iparosképzésből ez a patriarális szokás ugyszólván teljesen kiveszett és miként szociális és társadalmi berendezésünk sok más terén, úgy itt is nagy átalakulások jutottak érvényre.

És mindenfelé keletkeztek az inasotthonok. Az igazat megvallva, azonban ezeket csak részben hivta életre az a körülmény, hogy az iparosképzés a régi patriarális alapról más bázisra terelődött.

Az Erdélyben és a Bánságban létesített nagyszámu inasotthonnak elsősorban az a feladata, hogy román iparosokat képezzen.

A falusi román nép a multban csak elvéve adta gyermekét ipari pályára, mert szivesebben odahaza tartotta csak azért, hogy munkájának a föld megművelésében és állatai pásztorkodásában hasznát lássa. Az imperiumváltozás után az illetékes körök céljukul tűzték ki, hogy román ipari társadalmat neveljenek. És sorra keletkeztek mindenütt a tanoncotthonok. Temesvárott négy ilyen van, azonkívül még egy segédotthon is létezik. A tanoncotthonok részére a falvakban csinálnak propagandát és Vulpe István, az erdélyi és bánsági tanoncotthonok felügyelője, aki egyben a temesvári belvárosi tanoncotthont is vezeti, tervet dolgozott ki a falusi elemi iskolák számára, amelynek alapján szemléltető oktatásban fél kell kelteni a falusi gyermekek érdeklődését a város és az iparomesterségek iránt. Ennek máris megvan az eredménye, amennyiben falusi román fiuk tömegesen kérik a tanoncotthonokba való felvételüket.

Temesvár város nagytanácsának legutóbbi ülésén V e t e r á n y Viktor dr. és M u t h Gáspár dr. szavázták, hogy

a város a kisebbségi inasok részére létesítsen külön inasotthonokat. Ez a követelés, amelynek jogossága elvitathatlan, egyelőre csak jámbor kívánság,

de mégis arra készített, hogy meglátogassam az inasotthonokat és érdeklődjem, vannak-e ott kisebbségi tanoncok és hogyan élnek.

A régi vársáncokból megmaradt és azelőtt katonai élelmezési raktár céljaira használt épülettömb jó része szolgál a belvárosi tanoncotthon elhelyezésére. Vulpe István igazgató-felügyelő, aki által készített szabályzat alapján Románia huszonhat tanoncotthona működik, készségesen vezet körül és szolgál felvilágosítással. Nagy tágas mosdóhelyiségbe nyitunk be. Egymás mellé sorakoznak a modern vízvezetési berendezéssel ellátott mosdók. Ebből a helyiségből nyílik néhány fürdőkabin is. Innen benyitunk a hálószobákba. Pédás rendben állnak az ágyak. Az étkezők céljaira nagy helyiségek szolgálnak hosszú asztalokkal. A betegek részére külön betegszoba van. Elnézünk a konyha felé is. Óriási takaréktűzhelyeken hatalmas edényekben fő az ebéd. A menü változatos. Ötször kapnak hetenként délből és este húst az inasok. Az inasotthonban azonban nemesak testi, hanem lelki szükségletéről is gondoskodnak az inasoknak.

Van önképzőkörük, mely vasárnap délutánokint szórakoztatja a tanoncokat, könyvtáruk, amely iránt olyan az érdeklődés, hogy például a legutóbbi vasárnapon kétszázötven könyvet szedtek ki belőle,

dalárdájuk, antialkoholista Good Templar ifjusági páholyuk, Vörös Kereszt fiókjuk és Szent György vallásos körük. Vulpe felügyelő elmondja, hogy a temesvári tanoncotthonokban hatszázhusz inas van jelenleg. Ezek valamennyien teljesen ingyenes ellátást kapnak. Mindössze ötszáz leit fizet értük a mesterük egész tanoncidejük tartamára. Önkéntelenül kérdés tolu az ajkamra:

— Mennyi ebből a hatszázhusz inasból a magyar és német?

— Körülbelül nyolcvan.

— Elég kevés. Mi az oka annak, hogy nem nagyobb a tanoncotthonokban a kisebbségi inasok száma? Talán korlátozza a felvételüket valami rendelet?

— Ilyen rendelet nincsen.

Nem volt még kisebbségi tanone, akit nem vettünk volna fel, ha jelentkezett. Az igazat meg kell azonban vallani, hogy az utóbbi esztendőben magyar és sváb szülők nem szivesen adják fiaikat ipari pályára.

A tanoncotthonainkban levő magyar nemzetiségű inasok fele intelligens szülők gyermeke. Van itt kisebb hivatalnok, tanító, sőt van itt két inas, akiknek apja temesmegyei főszolgabíró volt és családjuk ismeretes.

Azt a kívánságomat fejeztem ki, hogy szeretnék magyar inasokkal beszélgetni.

— Ez könnyű dolog, — válaszolt Vulpe felügyelő, — méltóztassék be-menni az ebédlőbe, most vacsorálnak a fiuk, ott minden kérdezősködés nélkül talál magyar fiukat.

Egyedül tértem be a tágas ebédlőbe. A napi munkától megéhezült csillogó szemű tanoncok möhön ettek. A legtöbben románul beszélnek. Egy helyen két fiu németül társalog. Egy másik helyen pedig magyar szó esendül fülembe. Megállok és beszélgetek a fiukkal.

Elmondják, hogy jól érzik magukat és jól is bannak velük, a könyvtárban magyar könyv is van, olyankor az önképzőkörben is szavalnak magyarul, bárha legtöbbször románul.

Vulpe István felügyelő beszélgetésünk során kijelentette azt is, hogy a tanoncotthonnak célja: derék, szorgalmas, önérzetes, emberbarát és hazafias iparosokat nevelni. Szép és nemes feladat. Azonban dacára annak, hogy látom, nem tesznek különbséget román, magyar és német inasok között, mégis kívánatosnak tartanám, ha Veterány dr. és Muth dr. városi tanácsnokok óhajítása teljesülne és a kisebbségi inasok külön otthont kapnának. Ha másként nem, egy nyolcvan magyar és német fiut lehetne közös hajlékban elhelyezni.

Kubán Endre.

Személyi változások a rendőrségen

az eredményesebb és gyorsabb szolgálat érdekében

Timisoara, január 1.

C r e n i a n Aurél rendőrprefektus azzal a céllal, hogy a rendőrség működését eredményesebbé és gyorsabbá tegye, január hó másodikai kezdettel nagyszabású személyzeti változtatásokat eszközöl. Ebben az a szándék vezet a rendőrprefektust, hogy minden rendőrtisztnek olyan beosztást adjon, amely rátermettségének leginkább megfelel. Elsősorban az egyes városrészek komiszáriátusainál várhatók nagyobb változások. Az új beosztás végleges összeállítása csak hétfőn történik meg. Miként értesülünk a terv az, hogy a belvárosi komiszáriátus

élére P e r i a n György rendőrigazgató kerül a Józsefvárosból, az Erzsébetváros rendőrségének élére R o d e Sándor rendőrigazgató kerül, a gyárvárosi komiszáriátus vezetője P o p o v i c i Mihalý rendőrigazgató lesz, A l e x i Virgil rendőrkapitány az Erzsébetvárosból a Mehalába kerül. Új vezetőt kap a Józsefváros és a pályaudvari kirendeltség is, ezek személye azonban még nincsen meghatározva. A bűnügyi rendőrség vezetése továbbra is Gutu Athanász kezében marad, de a hozzá beosztott személyzetben szintén lesznek változások.

Kétszer alakítják át a kormányt

és tárcához jutnak a régi liberális korifeusok

Bukarest, december 31.

Az ellenzék az ország és a külföldi közvéleménye előtt elhitetni igyekszik, hogy meg tudja és meg fogja bizonyítani B r a t i a n u Vintila kormányát, de ugyanekkor olyan előjelek mutatkoznak, amelyek arra vallanak, hogy a liberális kormány egyáltalában nem gondol a távozásra és ha nem sikerül megegyeznie a nemzeti parasztpárttal, úgy felveszi a harcot

és élében a támadásoknak. Erre a körülményre vall T i t u l e s e u külügyminiszternek négy hónapra tervezett külföldi utazása, de erre vall a kormányátalakítás ténye is. Megbizható liberális körök véleménye szerint a kormány kebelében kétszer is lesz majd átalakítás. És pedig először kisebb jellegű, közvetlenül az újvi szünet után, amikor is M i r e e s c u átvénne az igazságügyi, A n t o

n e s e u pedig a pénzügyi tárcát. A másik nagyobb méretű kormány átalakulás akkor történe, mikor a külföldi kölesöntárgyalásokat sikeresen lezárják. Ebben az esetben a miniszterelnök kéri majd a régenstanácsot, hogy széleskörű kormányátalakulást engedélyezzen. Bratianu Vintila ugyanis a régi liberális korifeusokat szeretné ki-elégíteni és miniszteri tárcákhoz juttatni. A második átalakulás során tárcához jutnának S a s u és C h i r e u l e s c u volt miniszterek, valamint M o l d o v a n L e o n t e és D j u v a r a i s. A liberális párt tehát a nemzeti parasztpárt által hirdetett harcra erős ellenállással felel és berendezkedik az állandó kormányzásra.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt vevőinek és ismerőseinek

Dénes és Pollák divatárú cég
Temesvár-Belváros és Gyárváros.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt rendelőknek

Kirity József
uriszabó

Temesvár, I. Szentgyörgy-tér 4.

B. u. é. k.

nagyrabecsült vevőknek és üzletfeleiknek

Schusster Ferenc butorgyár cég
Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u. 14.
Telefon 11-91.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt vendégeinek és ismerőseinek

Scheer Testvérek
a Palace kávéház tulajdonosai.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt vendégeinek és ismerőseinek

Gerson Testvérek
a Pátia és Grand kávéházak tulajdonosai.

B. u. é. k.

tisztelt vevőknek és ismerőseinek

Galgon Gyula.

B. u. é. k.

a Royal kávéház mélyen tisztelt vendégeinek

Gombás Testvérek.

B. u. é. k.

nagyrabecsült vendégeinek, ismerőseinek és jóbarátainak

Mayer Lajos

az „Arany-szarvas“ vendéglőse.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt vevőknek és ismerőseinek

Németh György csemegekereskedő
Temesvár, Kossuth Lajos-utca 21.

B. u. é. k.

tisztelt vevőknek és ismerőseinek

Krayer drogéria
Temesvár, I. Piata Sf. Gheorghe.

B. u. é. k.

nagyrabecsült vendégeimnek és jóbarátainak

Boncescu cukrász.

B. u. é. k.

tisztelt vevői és ismerőseinek

Jancsó Károly

fűszer- és csemegekereskedő
Temesvár, II. Str. 3. August 20.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt vevőknek

Jancsó Árpád és testvére
pék mesterek és ker. ügynökök.
Temesvár, II., Str. Dacilor 23.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt vevőknek

Csendes Ignác

női divatárúház
Temesvár-Gyárváros.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt vendégeinek és jóbarátainak

Korona kávéház és étterem tulajdonosa.

A legjobb és legszebb ajándék egy elektromos

Vampyr porszívógép **Hobby**

parkettkefélgép

higiénikus, szükséges, célszerű, kényelmes, takarékos.

Hívja fel 23-90 telefonszámmal az

AEG Compania Generală de Electricitate S. A. R.

céget és kérje díjtalan kötelezettség nélküli bemutatását.

Cimünk: **Iparkamara épület II. emelet.**

Faluról falura kell járni a magyarságnak és ébren kell tartani a faji öntudatot, mondotta a Magyar Párt elnöke az őt üdvözlő ujévi küldöttségnek

Temesvár, január 1.

Tegnap délben a Magyar Párt temesvári tagozatának küldöttsége felkereste Veterány Viktor drt. a vármegyei tagozat ügyvezető elnökét, hogy a bekövetkező újév alkalmából üdvözlje. A küldöttségnek Ambrózy Andor báró, Ungár Adolf dr., Kabos Armin, Légrády István, Osztie Andor, Németh József dr., Szappanos Gyula, Grábler Árpád, Páll György dr. és Kubán Endre voltak a tagjai. A küldöttség nevében Kabos Armin köszöntötte Veterány Viktor drt. és a következőket mondotta:

— Az újév alkalmából terepszemlért tartva meg kell állapítani, hogy a paktumok ideje lejárt, illetve a politikai paktumok lejártak magukat.

Nekünk a saját tiszta lelismere-tünkkel kell paktumot kötni, hogy mindenkor törvényes alapon, gerincesen és megtántoríthatatlanul küzdeni fogunk a mi egyéni és lelkiismereti szabadságunkért,

magyar anyanyelvünk érvényesülési lehetőségéért, kulturánk, iskolánk és vallásunk minden életmegnyilvánulásában. Az anyanyelv jogát a nemzetközi és az államtörvények is biztosítják. Szomorúan tapasztaljuk azonban, hogy ez a biztosított ezidő szerint még nincsen úgy alátámasztva, hogy az anyanyelv jogát küzdelem nélkül érvényesíthetők. Szóval tette ezután a legutóbbi diákzavargásokat, amelyek olyan helyzetet teremtettek a romániai kisebbség életében, hogy itt a romániai Magyar Pártnak is nyíltan és erőlyesen állást kell foglalnia.

Meg kell védeni a zsidó polgártársainkat is még akkor is, ha talán ezidő szerint nem is tartóznának a Magyar Párt kötelekébe.

Meg kell védenünk őket is, ha pártunkon kívül állnak is, a kisebbségi együtartozás eszméjének védelme érdekében. Lehetnek közöttünk a bennünket hevítő eszmék megvalósítása tekintetében nézeteltérések, de az eszmék, ideálok és érzések közösek.

Végül erő és kitartást kívánt a nehéz munkához és biztosította a párttagok önzetlen támogatásáról.

Veterány Viktor dr. megköszönte a bizalom és ragaszkodás kifejezését. Mikor néhány év előtt — ugymond — a Magyar Pártnak vezető állást vállaltam, tisztában voltam vele, hogy hivatásom és a létért való küzdelem nem engedi meg, hogy minden időmet teljesen a magyarság ügyének szenteljem, azonban mindenkori igyekeztem ezt jóakarattal és becsülettel szándékkal pótolni.

És munkámban támogattak mindenkor azok, akik a magyar eszmét és az összetartozandóság szükségességét átérzik.

Amiket Kabos ur mondott, mindazt teljes egészében osztom. A diákzavargások engem is a legnagyobb fájdalommal töltöttek el.

— Most, hogy az újév küszöbén állunk — folytatta szavait Veterány dr. — alkalmas az idő, hogy fontolóra vegyük jövőbeli célkitűzéseinket. Első feladatunk az és erre az évnél leg-
alább első negyedét kell szentelnünk, hogy keresztülvigyük a párt intenzívebb megszervezését. Közelebb kell magunkhoz hoznunk szívben és lélekben a vidék magyarságát. Faluról falura kell járnunk, népies előadásokat, felvilágosító felolvasásokat kell tartanunk.

A falusi magyar népben ébren kell tartani faji öntudatát, anyanyelvének, kulturájának és egyházának szeretetét és a kisebbségi magyarságunkhoz való testvéri érzését.

A Magyar Párt teljes átszervezése előtt állunk és annak keretén belül minden disszonanciának, minden érdekelletnek meg kell szünni. Minden romániai magyarnak tisztában kell lennie azzal, hogy neki a Magyar Pártnak igazi otthona van. Egy másik fontos célkitűzésünk a Magyar Ház megteremtése. Erős meggyőződésem, hogy 1928-ban ilyenkor már állani fog Temesvárott a Magyar Ház. Sok nehézséggel találkozott eddig ennek keresztülvitele, de annak a bizottságnak, amelyet a Magyar Ház intézőbizottsága kiküldött, legkésőbb a tavaszig sikerülni fog az összes akadályokat elhárítani. A terv megvalósulását a magyarság áldozatkészsége bizonyára lehetővé fogja tenni. És most szeretnék még valamit mondani, ami nemcsak önöknek, akik itt megjelentek, hanem az egész Bánság magyarságának szól.

Minden bánsági magyar fogjon össze kisebbségi jogaink védelmében és minden magyar, aki még

nem tagja a Bánságban a Magyar Pártnak, tartsa kötelességének oda belépni.

De nem elég belépni a pártba, hanem össze is kell tartani, a vezetőség munkájában változtatva kell segíteni, mert igazi eredményeket csak a becsületes együttműködés érlel meg. Köszönöm újévi kívánságaikat és a magam részéről úgy önöknek, mint a Bánság minden magyarjának őszintén minden jót kívánok.

Légrády István azután Ambrózy Andor bárót, mint a Magyar Ház részvénytársaság elnökét üdvözlölte.

Hangsúlyozta, hogy Ambrózy báró munkájával és erkölcsi támogatásával követendő példát nyújt a romániai magyarságnak.

Ambrózy Andor báró válaszában hangsúlyozta, hogy ha talán nincsenek benne esetleg azok a kvalitások, melyek a vezető szerepben szükségesek, de van benne olthatatlan fajszeretet és csüggedetlen lelkesedés. Mint vezető ember és mint közkatona egyképpen igyekszik minden erejével a magyarság érdekeit szolgálni és előbrevinni. Hangsúlyozta az összetartás és az egység elengedhetetlen szükségét.

Temesvári ügyvédek panasza az árvaszéki ügyek késedelmes elintézése miatt

Temesvár, január 1.

Kolozsvári tudósítónk telefonjelentése alapján megírtuk, hogy az erdélyi és bánsági ügyvédi kamarák kiküldötti gyűlést tartottak, melyen helyzetüket és különböző igazságügyi kérdéseket vitattak meg. Temesvárról a gyűlésen résztvettek C i g a r e a n u Liviusz dr. ügyvédi kamarai dékán, U n g á r Adolf dr. prodékán, M e r c e a Viktor dr., K ö r n e r József dr. A gyűlésen elhatározták, hogy az igazságszolgáltatás gyorsítása érdekében memorandumot szerkesztenek és azt küldöttségileg elviszik a régensztanácsnak, a miniszterelnöknek, az igazságügyminiszternek és eljuttatják azt a parlament két házához is. A temesvári delegációnak külön referátuma volt az árvaszéki ügyekre vonatkozólag.

Rámutattak arra, hogy az árvaügyeknél, amióta a régi árvaszékek megszűntek, óriási anyagtorlódás van. Az árvaügyeket egyes bíróság intézi és ez az egy ember évekre előre van ellátva munkával és a legsürgősebb ügyeket is csak hónapok múlva képes elintézni. Azt a javaslatot tették, hogy az árvaügyeknél az egyes bírói rendszer helyett hármas tanácsu bíróság legyen és amennyiben erre nem volna elegendő munkaerő, úgy alkalmazzák az ilyen bírói állásokra a volt árvaszéki ülnököket, akiknek hosszú éveken át szerzett tapasztalatauk és gyakorlatuk van. A gyűlés a temesvári küldöttség referátumot teljes egészében magáévá tette és kimondta, hogy ezt az ügyet így veszi föl a szerkesztendő memorandumba.

Hazasiettek a kisebbségi városatyák és ezért nem támogattak senki a magyar színház ügyét

Temesvár, január 1.

Temesvár város nagytanácsának legutóbbi ülésén, miként megírtuk, Veterány Viktor dr. szóval tette a magyar és német kisebbségi színházak anyagi támogatását is. Georgevici Lucian dr. főpolgármester a felszólalásra adott válaszában kijelentette, hogy az állandó választmány kisebbségi tagjai ezt a kérdést

a költségvetés megszerkesztésénél nem tették szóvá és így erre a célra nem is történt előirányozás.

látásba helyezte azonban, hogy a rendkívüli hitelekkel megfelelő támogatást fog kapni a kisebbségi színház.

Tudósítónk felkereste Veterány Viktor drt, aki erre az ügyre nézve a következő nyilatkozatot tette:

— A költségvetés megszerkesztésénél az állandó bizottság kisebbségi tagjainak nem volt meg a kellő tekintésük és így történt, hogy nem szorgalmazhatták a magyar és német színház szubvenciójának a költségvetésbe való felvételét. Reméltem azonban,

hogy ez a kérdés a nagytanács ülésén elintézhető lesz. Szóltam is a nagytanács kisebbségi tagjainak előre, hogy a kérdést szóvá teszem. Sajnos azonban a legtöbbben nem várták be a sokkal elhuzódó ülés végére került ügyet.

Igy aztán nem is támogattak engem a szubvenció érdekében. A főpolgármester azonban készségesen kijelentette, hogy a támogatást, ha nem is ugyan a költségvetés keretében, de más formában lehetővé teszi.

Szándékom, hogy már a napokban felkeresem Georgevici Lucian dr. főpolgármestert, emlékeztetem ígéretére és kérni fogom, hogy határozzuk meg annak az összegnek a nagyságát, melyet a rendkívüli hitelekkel a kisebbségi színházak kapni fognak. Remélem, hogy ez az ügy méltányos elintéztést nyer.

Méteres hó

borítja Bukarest utcáit

Bukarest, december 31.

Az ország minden részéből hatalmas hófúvásokat jelentenek. A fővárosban nagy havazás volt tegnap egész éjjelen át és a hóvihár különösen a külvárosokban okozott nagyobb kárt. Bukarest utcáit egy méter magas hó borítja, amely a közlekedést jóformán teljesen lehetetlenné teszi. A telefonösszeköttetés is nagy nehézségekbe ütközik, mert egyedül a fővárosban ötszáz telefonhuzal elszakadt. Hasonló időjárás dúhög az egész Balkánon és huszonnégy óra óta mindenfelől sűrű havazást jelentenek. A Fekete-tenger környékén a hőmérséklet tizenöt fok hideget mutat. Erdélyben valamivel enyhébb az időjárás, de a sűrű havazás ott is tart. Besszarábiában tizenöt fok a hideg és a nagy hőtömegek sok helyen eltorlaszolták a vasúti vágányokat úgy, hogy a forgalom megbénult. Jugoszláviában és Montenegroban több községet a hófúvás elzárt a külvilágtól és a lakosságot éhínség fenyegeti. A fagyhullám Magyarországon is újból érezteti hatását és az Alföldön több helyen a nagy hideg következtében farkascordák jelentek meg veszélyeztetve a községek lakosságát. A vonatok csak jelentékeny késéssel jutnak előre, mert a töltéseket helyenkint két méter magas hóréteg borítja, amiért több vonatot vissza is kellett irányítani. A telefonforgalom ugyancsak zavarok támadtak.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt üzletfeleinek, ismerőseinek és barátainak

RAPID

szállítási vállalat

B. u. é. k.

Cserna Ferenc, szerelő

Temesvár-Gyárvaros, Fő-u. 32.

B. u. é. k.

tisztelt vendégeinek és barátainak

Varga András

vendéglős, Józsefváros, Szilágyi-u. 29.

B. u. é. k.

kedves vendégeimnek

Stern József

Aranyesikős vendéglős.

B. u. é. k.

kedves vendégeimnek

Fábián Imre

vendéglős, Józsefváros, Csillag-u. 48.

B. u. é. k.

mélyen tisztelt üzletfeleiknek

Brück Miksa és fiai

Józsefváros, Scudier-tér 9.

Autogarage **KARDOS** Kocsigyár
TIMISOARA II., Háromkirály- és Mérleg-utca.

Telefon:

467

Javítás — Autogénheggesztés — Acumulátor-töltés — Garagirozás boxokban. — AUTOCAROSZERIAK: luxus, teher és autobuszok részére. — Állandó raktár kész kocsikban. **CELELOID-SPRITZ-LAKKOZÁS**

Hirek

Jövendölés 1928-ra

Jövőt látó okulárém felteszem, amelyen át a jövendőt nézhetem, hogy az új év már zörgeti a kaput: nézzük, hoz-e batyut s abból vajj mi jut?

Első hónap az évben a január, éhenhal majd az uzsorás s a kufár, minden cikknek ára mélyen leesik, s ha alkuszol, felére is engedik.

Februárban, hejehuja, bálozunk, kirugjuk a ház oldalát, táncolunk. nemosak azért, mert farsang van s így dukál, de mert tőlünk már minden baj távol áll.

Márciusban a kormány új pénzt [nyomat, amit ingyen kilószámra osztogat, ugyanakkor az adókat szüntetik, a dolgozó adószédőt büntetik.

Áprilisban ég és idő változik, a nap éjjel süt s keleten áldozik, és kottából fujnak nótát a szelek, egyik nap fagy, a másikon nagy meleg.

A lakóknak fölvirrad ám májusban, háziurak könyörögnek kórusban: kedves lakók, lakásból ne menjetek, a felére leengedjük béretek.

Juniában új választást csinálnak, mindenkinek mandátumot kínálnak, a magyarság képviselőt kap százat, miniszteri tárcát szintén egy párat.

Juliusban betiltják a bérkoesit, ezentúl csak autótakszi rőbog itt, a villamos is több lesz és jobban hajt, repülőgép takszikat is kapunk majd.

Augusztusban egy kis fiú születik, aki élél százkileneven évekig, és hogyha végül nagy szerencséje lesz: megéri, hogy színházavatás is lesz.

Szeptemberben törvényesen kimondják: segélyt kapnak kisebbségi iskolák, Aughelescu nem bán velük sanyarul, sőt maga is megtanul majd magyarul.

Októberben nyílik az új tejközpont, nem kell félni attól, hogy az esődöt [mond, falba osapot építenek be neked, esavarsz rajta s két literig fejheted.

Novemberre a Lloyd-sor is kiépül, minden utca rendbe jön és megszépül, földszintes ház nem lesz már, csak [palota, Temesvárhoz olvad Gyírok s Kisoda.

Decemberben kimondják majd a [kofák, a kunosáftal nem lesznek már [gorombák, s kriszkindlire a bankok úgy csinálnak, kamatmentes kölcsönt reánk tukmálnak.

Az új évünk olyan lesz, mint hirdetem, de hogyha nem, hát legfeljebb tévedtem, s ha megérni végét leszünk boldogok, az utána jövőre is jószok.

Kóro Pál.

A fogyókúra

(Napló kivonatok)

Január 1.

75 kg. Nikelezett precíziós mérlegen. Tejkurát ajánl dr. Specialista. Kétszer hetenkint tej, semmi más. Biztos fogyás egy kiló.

Február 1.

76 kg. Mérleg ugyanaz. Nagyon dicserik az almakurát, mely Vakaresies-néből gyönyörű karcsu szépséget csinált alig hat hét alatt. Az almát lehetőleg hámozatlanul enni. Magokat azonban kiköpní. Tetszik a dolog. Hetenkint egy kuranap biztos másfél kiló öttenként.

Március 1.

77.25 kg. Laboratoriumi ötvözött mérlegen. Dr. Szahosy szerint nem ajánlatos az almakura. Bélideg gyengítő. Sokkal előnyösebb a főzelékkura zsírtalanított tojásfogyasztással. Minden harmadik nap tea-nap kekszszel.

Április 1.

78.75 kg. A szanatorium mérlegen. Főagy tanár szerint epeköbántalom eshetőségek az almakura miatt. Veszélyes. Azonnal áttérni kissingeni táblácskákra. Reggel hering. Kenyérbelet kiszedni, csak kenyérhéj az étkezésekhez.

Május 1.

79.91 kg. Központi fürdőben. Csuzos ingerek ellen, melyek nyugtalanítanak, Baráthy dr. azonnali ételrend változást parancsol. Biztos apadást garantál vadhuskonzerv-kurával. Főleg vaddisznót áfonyával. Teljesen normális étkezést, kenyérhéjat ne egyem.

Junius 1.

80.03 kg. A patika új készülékén. Csak Bicsérdy segíthet. Sok szilva. Mennél több. Narancs is. Szigoruan alkoholtlalom.

Julius 1.

81.73 kg. A tanár mérlegén. Leszidott. Nem szabad kuruzslókra hallgatnom. Kizárólag kvarclámpa kezelés tudógimnasztikával. Sok alvás. Eredmény biztos.

Augusztus 1.

82.85 kg. Otthon. Azonnal abba hagyni. Baltüdő tágulás lépvizényvel. Mitalin injekciót veszek hideg alkoholbedörzsölésekkel. Langyos beöntések.

Szeptember 1.

83.50 kg. Professzornál. Szívbillentyű rezgések, vérnyomás löketekkel. Husfogyasztást teljesen beszüntetni. Radiogramom: bélszűkület jobbra.

Október 1.

84.91 kg. Szanatoriumi mérleg. Erős baromfi-kurát kell még ma megkezdennem. Sok hust. Hátgerinc-reflekszem nyugtalanítja a tanárt. Esténként hideg prizniceket rak rám a főápolónő.

November 1.

85.51 kg. U. a. Forró fürdő esténként Herba-tea inhalálással. Masszázs. Főzelékfélék.

December 1.

86.95 kg. Központi fürdő. Hidegvíz-kúra. Semmi izgató szer. Masszázs életveszélyes. Főzelékféléket kerülni — sürgősen ajánlja a főorvos.

December 31.

88 kg. Otthon Szilveszterkor. Borbély ajánlja, tartózkodni valami fogyókúrát, mert kissé elhíztam. Esetleg nézzek valami jó hajnövesztő szer után, erősen kopaszodom a bal fejtem.

Valószínűleg felakasztom magam.

Tristis.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN A DÉLI HIRLAP minden előfizetőjének, olvasójának, munkatársának és barátjának. A Déli Hírlap legközelebbi száma kedden korán reggel a rendes időben jelenik meg.

— Cosma Aurél dr. diszpolgári oklevele. Temesvár és Temestorontálmegye liberális pártszervezetének küldöttsége ma délben a gyárvárosi lakásán felkeresi Cosma Aurél dr. volt minisztert, Temesvár város kamarai képviselőjét, hogy az új esztendő bekezdésénél üdvözlje és további ragaszkodásáról biztosítsa. Ugyanekkor Georgevici Lucian dr. főpolgármester vezetésével küldöttség adja át Cosmának a város diszpolgári oklevelét.

— Pacha püspök üdvözlése. A temesvári katolikus hitközségek száztagu küldöttsége ma délben felkeresi Pacha Ágost püspököt, a cesnádi egyházmegye apostoli kormányzóját, hogy az újév alkalmából szerencsekiwánatait fejzeze ki.

Január hó 1-től Rusakoff akrobatikus táncduett a Royal-kávéházban.

— A karácsonyi szünet vége az iskolákban. Bukarestből jelentik: A közoktatásiügyi miniszter körrendeletben közölte, hogy az összes középiskolákban a rendes tanítás a karácsonyi szünet után január kilencedikén veszi kezdetét.

AZ ANGOL BANK KAMATLE-SZÁLLITÁSA. Londonból jelentik: Hír szerint az Angol Bank január első felében a kamatlábat ötödfél százalékról négy százalékra szállítja le.

* **Uj kurzusát Tényi Irén január 3-án a Novotnyban.**

— Medgyessy vingai ügyvéd halála. A temesmegyei magyarságot súlyos veszteség érte. Medgyessy Ignác dr. vingai ügyvéd, a Magyar Párt vingai tagozatának elnöke, rövid szenvedés után hirtelen meghalt. Medgyessy harcos tagja volt a közéletnek és nemosak Vingán, hanem az egész Bánságban ismerték. Nagy érdemei szerzett Vinga felvirágoztatása körül, lelkiismeretes és odaadó munkása volt a magyar ügynek. A hirtelen elhunyt Medgyessy dr. egy hét előtt tartott vadászaton hült meg, gyenge szervezete nem bírta el a betegséget és tegnap reggel meghalt. Halálát felesége, leánya és kiterjedt rokonság gyászolja. Ma délután háromórakor temetik Vingán.

* **Nikkel tárgyak és finom acél-árúk, lakásdíszítési dolgok szállított áron kaphatók Scherter Ottónál** Temesvár, Belváros.

A halál táncosa az évad legszebb művészfilmje gyönyörű énekbetéttel (bariton szóló) az általános beszéd tárgy városunk közönségének. Január 1 (vasárnap) énekbetét a 7-9 órai előadásnál is.

Milyen benyomást szereznek látogatói

ha lakásába lépnek. Stilszerű világítótestekből áradó fény fogadja-e őket az esti órákban, vagy homályos, barátságtalan világítás? A világítás módja szerint fogják vendégszeretetét megítélni. Gyártunk és szállítunk Önnek csillárokat, fali karoakat, menyezeti világítókat, asztali lámpákat stb. Kiállításunkon dus választékot talál a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett.

"LUMINA" Első Román Csillár- és Fémáruhágyár R.T.
Strada General Joffre (Török-utca) 9

Háziasszonyok!

nincs több gondja a háztartásra, ha gyűjti az Amitté-bélyeget, mert így visszakaphatja háztartási pénzt.

Gyűjtsön szorgalmasan AMITIÉ-bélyeget!

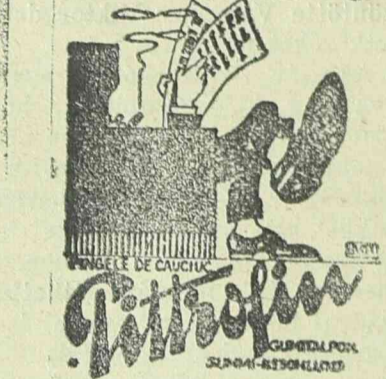
Fűszer- és csemege üzlet lakással

Nagy saok helyiség kéziraktárral, nagy pincével, fűstőlókamrával, jól bevezetve és szépen berendezve öt évi előnyös szerződéssel kivándorlás miatt

eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

TIMISOARA
BULEVARDUL CAROL № 6

Őszkor és télen cipőkre legjobb a vörös, barna, szürke és fekete színű recézett **Ceylon Crepe-talp.**

Hó- és sárcipőket fekete recézett gumival olcsón ujjakká javítunk.

Csak a 12367. sz. a. román szabadalom versenyképes.

Kiváló minőség! Tartós! Szép kivittel!

„PITTROFIN” műhely

Józsefváros, Bul. Carol (Hunyadi-u 6)

Budapestre utazik?

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból. (Kifűnő házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg,

saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

A keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Búra, bajra ólmot öntő: Ujesztendőre köszöntő

Írta: Fekete Tivadar

Eszteendőre, újra, bőre
tejben fogant rózsátőre
hitre, szóra, jóra, nőre:
nincs is szükség köszöntőre!

Nap süssön a téli sárba
szálljon zászló fel vásra
szeretünk is lesz a nyárra
ha tavaszra tán megvárna.

Imádkozunk, nehogy essünk
sirnivalón is nevéssünk
kít se várjunk, csak keressünk,
mindig tessünk, lányra lessünk.

Vér se hulljon több a hóra
zefir fujjon, sohse hóra
minden csöndes esti óra
sugja: ora et labora.

Nedvesedjék szegfü szára
tegnapra is, meg a mára
meg a lányok ablakára
szálljon szívünk sóhajtsa.

Ne sajnáljuk, ami elmult
temessük el, aki elhullt
s ha a szöke haj bebarant
adjon vigaszt cocktail barpult.

Aki hűtlen elfelejtsük
könnyünk utána se ejtsük
képét mégis könyvbe rejtjük
róla álunk jónál fejtsük.

Keményseprőt ne kerüljünk
ringó hintón, autón ülünk
tenger plázsán barnán sülünk
esti sétánkon fűtülünk.

Ejfélikor az ólmot önsük
ami elmult, így köszöntjük
éjszakáknak hűs a csöndjük
hulljanak égből kőöntjük.

Eszteendőre, jóra bőre
tejben fogant rózsátőre
hitre, szóra, jóra, nőre:
nincs is szükség köszöntőre!

**GYŐZTEK A KORMÁNYOSAPA-
FOK.** Pekingből jelentik: A Csan-Cso-
Lin tábornok vezetése alatt álló kor-
mánycsapatok hetvenkilenc napos os-
trom után elfoglalták Csocsau várost.
A védő csapatok erre testületileg át-
léptek a pekingi kormány csapataihoz.
A győztes tábornok a város károsultjai
között kétszázötvenezer dollár segélyt
osztott ki.

— **Tombolni kezdett a sakk világbaj-
noka.** Londonból jelentik: Chileből szá-
moru híre érkezik Aljechin sakkbaj-
nok idegbeli összeroppanásának. Alje-
chin, az utóbbi hetekben, különö-
sen a legutóbb lezajlott buenos-airesi
sakkversenyen, amikor Capablancával
mérkőzött, igen megerőltette magát.
Ennek dacára most Chileben szimul-
tán játékot játszott. Harminc játszma-
ból hármat elvesztett, mire olyan ide-
ges lett, hogy dührohama tört ki rajta
és a teremben mindent összevissza
rombolt. Játéktársai csak nagynehezen
tudták lecsillapítani.

— **A Központi (Hungária) fürdő ma
déli egy óráig nyitva van és a közön-
ség rendelkezésére áll.**

**Január hó 1-től Lya Formes né-
met kupléénekeső a Royal-kávéház-
ban.**

— **Farkasok és vaddisznók a Rivie-
rán.** Savoyából jelentik: A szokatlan
hideg miatt a Riviera fölötti hegyek-
ből a farkasok és vaddisznók esorda-
számra özönlenek alá a síkságra. A
vadállatok pusztítására hatalmas va-
dászokat rendeznek.

— **Ingyen lakás lehet része három
napon keresztül Budapesten a Park-
szállóban, ha előfizet a Déli Hírlapra.**
Január hó ötödikén egy utalványt sor-
solunk ki előfizetőink között, amely az
illetőt arra jogosítja, hogy a Keleti
pályaudvar érkezési oldalával szem-
ben fekvő, modern berendezésű Park-
szállóban három napon keresztül tel-
jesen ingyen lakhatik. A sorsolásban
minden előfizetőnk részt vesz, azok is,
akik január elsejétől fizetnek elő.
Egész Romániában a Déli Hírlap elő-
fizetése a legolcsóbb. Egy hóra csak
60 lei.

— **A mozik újévi műsora.** A városi moz-
góképzőháza igazgatósága az ujesztendő
alkalmából szenzációs filmet
mutat be. A halál táncosa címen. A tíz
felvonásos művészi film január else-
jén a belvárosi moziban, hétfőn, ked-
den, szerdán a gyárvárosi moziban.
Vizkereszt napján pedig a mehalai
mozgóképzőházban kerül bemuta-
tásra.

— **A Lloyd-Taverna januári mű-
sora minden fővárosi műsorral vete-
kedik.** Arimand Baun a budapesti
Royal-orfeum december havi szen-
zációs sikereket aratott slágerszáma
a kétméteres élő kigyóval, mely Te-
mesváron is nagy feltűnést fog kel-
teni. A 7 Reminton's görök, melyek
még Romániában egyáltalán nem
voltak láthatók. A Davson duett, mely
a bécsi Molin Rougeból egyenesen
jönnek a kedves közönségünk szóra-
koztatására, be fogják mutatni a leg-
újabb aktuális modern táncokat. A
vasárnapi teadélutánon a teljes esti
új műsor és tánc.

— **A vasut és posta teljes átszervezé-
se.** Bukarestből jelentik: Brati-
anu Vintila miniszterelnök új tervet
dolgozott ki az államvasutak, a táviró,
telefon, postai szolgálat és hajózási
vonalak teljes átszervezésére vonatko-
zólag. Bratianu Vintila mérnök mi-
nőségében készítette el ezeket a terve-
ket és mielőtt azok kiviteléhez fogna,
külföldi szaktekintélyek véleményét
is meghallgatja. Amennyiben a ter-
vek helyesléssel találkoznak, úgy az át-
szervezési munkálatok már ez év má-
jusában kezdetüket veszik.

— **Visszahívott követ.** Bécsből jelen-
tik: Ausztria kormánya visszahívta
moszkvai követét, Pohl szociáldemo-
kratát. A visszahívás oka az, hogy az
osztrák követ a szovjettel tulságos bi-
zalmas kapcsolatba keveredett. Pohl
azonban megtagadta az Ausztriába
való visszatérést, mert attól tart, hogy
viselkedése miatt felelősségre vonják.

— **Kéménytűz.** A józsefvárosi Pa-
csirta-utca 15. szám alatt lakó özvegy
A p f e l Mária házában kéménytűz
támadt. Az értesített tűzoltóság azon-
nal a helyszínére sietett és a tüzet, mi-
előtt még nagyobb kár keletkezett
volna, eloltotta.

— **A fuvarlevelek bélyegilletéke.** Bu-
karestből jelentik: Az államvasutak
igazgatóságának legújabb rendelete
szerint a fuvarleveleket és fuvarle-
vélmásolatokat okmánybéllyeggel kell
ellátni. Tíz tonnás vagon után husz-
husz leit kell tenni a fuvarlevélre és
a másolatra, tizenöt tonnás kocsit után
negyvenöt, harminc tonna után hat-
van, harmincöt után hatvanöt és negy-
ven tonna kocsitartalom után nyolc-
van leies okmánybéllyegyet kell lerónni.
A rendelkezés szerint ugyanegy fuvar-
levélre több különféle árut is lehet
felvenni, azonban a bélyegilletéket
vagononként kell lerónni.

— **Elengedett büntetések.** Bukarest-
ből jelentik: Az újév alkalmából a
régensztanás Mihály király ne-
vében közel száz súlyosabb és hosszabb
fogságra elítélt katonának részben el-
engedte, részben jelentékenyen leszá-
llította a büntetését. Így többek között
számos tíz és tizenöt évi fegházzal súj-
tott katonának a kegyelem következté-
ben egy és két évre redukálták a fog-
ságát.

— **Manassy Gyula adománya.** Megir-
tuk, hogy karácsony másnapján ismer-
etlen tettesek betörték Manassy
Gyula földbirtokos lakására, ahonnan
négy darab zsebórát vittek el. A rab-
lók figyelmét elkerülte egy erszény,
amelyben háromszáz magyar pengő
volt. Manassy Gyula közölte a rab-
lók ró z y Andor báróval, a Temesvári
Magyar Dalárda elnökével, hogy ezt
a pénzt a dalárdának jótékony célra
ajánlja fel. Ambrózy Andor báró ezt
tudomásul vette és ezenfelül a dalár-
da nevében meglehangú köszönő leve-
let intézett az adókozóhoz.

— **Hatvanegy éves öngyilkos.** Per-
jamosról jelentik: Frant János jó-
módu hatvanegy éves gazdálkodó teg-
nap életuntagságból felakasztotta magát.
Mire tettét észrevették, már halott volt.
A temesvári ügyészség megadta a te-
metési engedélyt.

— **Segítség az oravicei tűzkárosul-
taknak.** A Bányási Román Kultur-
szövetség, amelynek elnöke S u c i u
Adrián, Temesvár városi mérnök, tit-
kára pedig Ardelean István mér-
nök, meglehangú felhívásban fordul
Temesvár és a Bányás lakosságához,
és segítséget kér az oravicei tűzkáro-
sultak részére. A felhívás utal arra,
hogy ilyen hatalmas katasztrófa hatá-
sa maradandó az emberi lelkekben és
nem zárkozhatik el senki a segítség-
adás elől. Segélyösszegeket a szövetség
címére, Temesvár, Józsefváros, Bat-
thány-utca 7. sz. küldhetők és azokat
hírlapilag nyugtázzák.

* **Ha Temesvárra jön, kérje
mindenütt az ingyenes tájékoztatót
(Conducatorul prin Timisoara).**

**Január hó 1-től Spánia excentri-
kus akrobaták a Royal-kávéházban.**

— **A városi házipénztár naplóinak
lezárása.** Tegnap délelőtt tizenegy óra-
kor a városházán lezárták a házipénz-
tár könyveit. G e o r g e v i c i i Lu-
cián dr. főpolgármester, H a j d u
Frigyes dr. városi tanácsos, mint a
pénzügyi bizottság vezetője, valamint
a pénzügyigazgatóság részéről C u c u
főtisztviselő. Valamennyi naplót sza-
bályszerűen lezártak és oldalankint
aláírták. A művelet négy órán át tar-
tott.

— **Eltűnt gabonakereskedő.** Zentáról
jelentik: Deutsch Ignác gabona-
kereskedő azzal ment el lakásáról,
hogy nagyobb korpavásárláshoz pénzt
szerez. Délután több barátja találko-
zott vele a kávéházban, este pedig lát-
ták a Gazdakör műkedvelői előadásán.
Hajnali három óra tájban indult haza,
ahová azonban nem érkezett meg.
Mint hogy másnapra sem került elő,
családja attól tart, hogy bűnténynek
esett áldozattul.

* **John-féle gőzmosógépek,** ta-
karéktűzhelyek, állandóan égő kály-
hák a legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig kaphatók S c h e r t e r Ottó-
nál Timisoara, Belváros.

**KÉT HÁZASSÁGKÖTÉS ESİK EGY
NAPRA.** A mult esztendőben Temes-
várott az állami anyakönyvi hivatal-
ban ezerháromszáznegyvennégy szüle-
tést és ezeröttszázötvennégy halálozást
jegyezték be. A természetes szaporodás
tehát a mult évben elmaradt, mert
kétszázötvennégy emberrel több halt
meg, mint amennyi született. A szapo-
rodási egyensúlyt azonban nem en-
gedte felborulni az a sok új lakos, aki
a környékről az év folyamán a város-
ba beözönlött. Házasságot 1927-ben hét-
százhatvanöt kötöttek Temesvárott.

— **A nemzeti parasztpárt kongressz-
szusa.** Bukarestből jelentik: A Cuvan-
tul értesülése szerint a nemzeti pa-
rasztpárt végleg elhatározta, hogy a
kormány betiltása következtében el-
halasztott kongresszust március hó tí-
zenötödikére hívja össze. A kongressz-
szust Gyulafehérvárott tartják meg.

— **Uj levélbélyegek.** Bukarestből
jelentik: Január hó folyamán forga-
lomba kerülnek az új levélbélyegek,
amelyeken Mihály király arcké-
pe lesz látható. A régi bélyegek egye-
lőre még forgalomban maradnak.

**Január hó 1-től szenzációs világ-
városi attrakciók a Royal-kávéházban.**

Ha szép akar lenni,

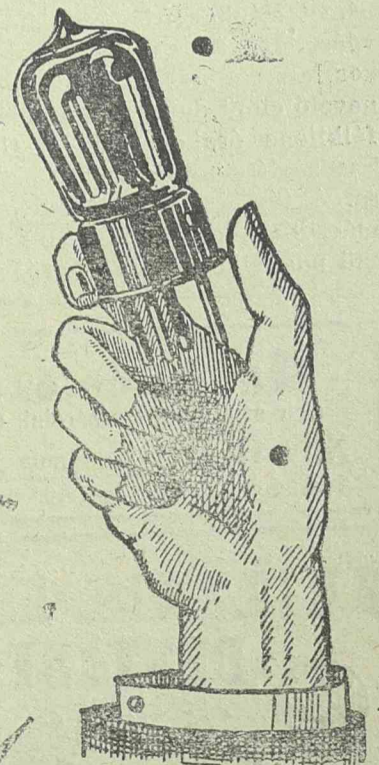
használjon KULKA-féle
liliom-tejkrémet, liliom-
tejszappant, liliompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárban, a „Fekete Sas-
hoz”, I. Szentgyörgy-tér.

**A legfinomabb
karácsonyi és
ujévi ajándék
a
Kimmel-féle
likörök**

**Triple-Sec
Mandarin
Punsch-Rouman
Kávé
Kakao
Chartreuse**

Tiszta párlat. — Minden jobb csemege-
és gyarmatarúztletben kapható.

RADI

LUNGSRAM

Ebedlőszerviz,
12 személyre, nemes márkák.
Dus választék. Nagy árengedmény.
ADLER üvegüzlet, Gyárváros.

Üvegszerviz,
12 szem., „Moser” márká, meglepő olcsó
árak. Kaktusz-edények növényvel is.
ADLER üvegüzlet, Gyárváros.

AZ AMITIÉ 115.660 lei

készpénzi osztott ki

decemberi szelvénybevéltása alkalmából Malau
Titu dr. közjegyző ur közbenjöttével.

A készpénzosztásban részesülő kötvények számai minden
Amitié-üzletben, valamint a falragaszokon látható. :-: :-:

Színház

Síró panaszok

szomorú jajsza töltötte be az elmúlt esztendőben a bánási és erdélyi magyar színészet egykor virányos útját. A kisebbségi sorsban élő magyarság kulturtemplomaiban évek óta nehéz harc folyik a magyar szó, magyar dal érvényesüléséért, de egyik esztendő sem volt olyan tragikusan nehéz, mint a most lezárult év. Hatósági támogatás nélkül, nyomasztó színházi adók mellett, súlyos kiadási tételek utvesztőjében a létért való küzdelem legkeményebb napjait szenvedte át a romániai magyar színészet, amelyet a gazdasági válságban legyengített magyar közönség képtelen volt olyan mértékben támogatni, ahogyan azt szíve kívánta, kötelességérzete parancsolta. Kolozsvár, Nagyvárad, Marvásárhely, Arad, Temesvár magyar színészeinek ajkán a dal segélykérő sirással torzult, a legbecsületesebb színészi kulturmunka az ijesztően üres nézőtér előtt meddő szizifuszi erőlködébe fulladt és mint ingovány felett lobogó lidérefény kísérteties lángja úgy csapott fel innen is, onnan is az erdélyi magyar színpadok pusztulásának tüze. Pedig a romániai magyar színészet fája kemény törzsből szakadt a magasha, a legkisebb színpadon is nélkülözni megtanult, de művészi hitvatottsággal, kipróbált tehetséggel rendelkező csapatok alkották a magyar muzsa kulturfrontját. Ők, szegények, a soknál is többet, mindent, szívet, lelket, értéket, vért, húst áldoztak hogy el ne halkuljon a magyar szó, a koncesszionált színházgatók tulajnyomó többsége is úgy sáfárkodott, hogy abból a magyarság ügye nem kapott üzleti érdekpátnát és mégis gyászfényt kötött az elmúlt év a magyar Thália babérkoszorujára. Bizunk benne, hogy az új esztendő új életheletőséget, új erőt és győzelmet hoz a romániai magyar színészetnek, amely élni akar és amelynek élni kell.

G. Gy.

Magyar operett nagy sikere. Budapestről jelentik: Tegnap este mutatták be a Városi Színházban a Cigánykirály című operettét, melynek szövegét Uray Dezső írta, zenéjét pedig Kulinyi Ernő verseire Nagy Pál komponálta. Az operett főhőse Bihari János, a híres magyar cigányprimás. Az operett magyar és bécsi miljöben játszódik és különösen hatásos jelenete az, amikor Eszterházy herceg bécsi estélyén az összesereglett vendégek Bihari bandájától bécsi muzsikát várnak és a hegedűkön, tárogatókon és klarinétokon egyszerre felzeng a magyar induló. A lapok nagy elismeréssel emlékeznek meg az új magyar operetről és a kritika különösen a magas színvonalú operettmuzsikával van megelégedve.

A német színház újjeve. A temesvári német színház újév napján két előadást tart. Az első délután három órakor lesz, amikor a Flachsmann mint nevelő című darabot mutatják be, este félkilenc órakor pedig Galsworthy Szenzáció című drámája kerül előadásra. A társulat buesuelódása január másodikán lesz, amikor az Édenkert című nagyszerű darab kerül színre.

Aki olcsón és jól akar szép butort vásárolni, csakis SIEBOLD butorgyárába menjen.
Timișoara II, Távirda-u. 19. Tel.: 6-99

JULIUS LINK
DENTIST
DIPLOME
MEDAILLE
TİMİȘCARA

I. Str. Gheorghe Lazar (Szerb-utca) 5.

Irodalom

Károly József:

A nagy fordulat

Ford, a világhírű automobilgyáros, aki éveken keresztül szavaival és tetteivel arról tett élénk tanúságot, hogy antiszemita, a nyáron egyszerre nagyot kanyarodott és ünnepélyesen kijelentette, hogy szakít eddigi politikájával és magát ünnepélyesen zsidóbarátnak vallotta. Ford életének ez a sarkalatos epizódja arra inspirálta Károly József aradi publicistát, hogy regényt írjon, amelyben rámutat az antiszemitizmus indokolatlanságára, jogtalanságára és tarthatatlanságára. Irányregényt írt Károly József, mely-lyel nagy és nemes feladatot tűzött mag elé. A téma — különösen a világszerte megnyilvánuló antiszemita mozgalmak kapcsán — szinte magától kínálkozott, adódott. Csak fel kell állítani a tételt: az antiszemitizmus igaztalan, jogtalan, méltánytalan és a tan által képzett vázra könnyen lehet aztán rárakni egy tetszetős mesét. Így cselekedett Károly József is.

Regényének két főalakja van: Cohen, egy magyarországi kivándorolt zsidó tanár és Miller, a tősgyökeres amerikai polgár honfitársainak minden erényével és hibájával. Cohen, aki otthon nem tud oklevélvel boldogulni, kivándorol az óceán tulsó partjára és egy newyorki villanykörtégyárban munkás lesz. Ott ismerkedik meg Millerrel. Fura ugyan, hogy Millernek ötezer dollár készpénze és nagy darab földje van vidéken és nem fog önálló vállalkozásba, hanem közönséges munkásnak csap fel. Cohen rájön, hogy a

villanykörték fényét hogyan lehet fokozni és előállításukat olcsóbbá tenni és biztatására Miller kiveszi pénzét a bankból, önálló üzemet csinál, melyben Cohen a munkavezető. A regényben végigkísérjük Miller gyárának rohamos fejlődését, amely legyüri sorra minden konkurensét. Cohen adja az eszméket a különböző újításokhoz, Cohen lelke a gyártásnak és az eladásnak, azonban mégis csak szerény alkalmazott marad és míg Miller egyik milliót a másikra halmozza, Cohen legfeljebb fizetésemelést kap időnkint. Cohen megnősül és három fia születik. Miller is feleséget vesz, de felesége leánya születésekor meghal. Miller a munkába veti magát. Cohen nagyszabású terveket vet fel, amelyek megvalósításához azonban nagyobb kölcsön kell. Miller felvesz százhuszonöt millió kölcsönt. Rövid időn belül ennek az összegnek a háromszorosát keresi meg. És akkor érkezik a bank levele, amely bankszokás szerint figyelmezteti Millert, hogy a kölcsön első részlete nemsohára esedékes és kéri, hogy értesítse, kíván-e fizetni, vagy pedig még tovább akarja az egész összeget igénybevenni. Ez a levél óriási módon feldühíti Millert. Zsidóbandának nevezi a bankot. És ettől fogva Miller antiszemita. Cohen kivételével gyárának minden zsidó alkalmazottját elbocsátja. Cohennel megszakítja az eddigi barátságos érintkezést és hivatalos ügyekben is csak írásban érintkezik vele. Azonban

nem bocsátja el, hanem továbbra igénybeveszi eszméit gyárának lesztéséhez és Cohen ezt nem is gadjja meg. Mulnak az évek és a ember gyermekei felnőnek. Fred, hen legidősebb fia ujságró és pokus lesz, a második a haretérre ke ahol megsebesül, a harmadik pe mint tudós Afrika-kutató tesz s hirnévre. Miller leánya gyönyör fejlődik és természetesen, hogy a n kedvéért beleszeret Fredbe. Mi megtiltja leányának ezt a szerelmire a leány Fred után szökik N yorkba és felesége lesz. Miller k gadjja leányát és egy év múlva uno járól sem akar tudni. Sőt mikor a tal Cohenné elmegy apósa látogara és magával viszi kicsi fiút, M ler, mikor a gyermekkel találko lezsidóköllyezi saját véré. De jön a választások. Miller a parlamen akar kerülni. Ellenjelöltje Coh Fred. Egy választógyűlésen szem kerülnek egymással. Meglepetés rüen felszólal Cohen Fred felesé Miller leánya és kéri a választók hogy ne szavazzanak az apjára és dig azért, hogy az megtalálhassa s ját magát. Miller megbukik és ráj ebből, hogy a zsidókkal szemben igaztalan volt. Nagy alapítványt te földönfutó és üldözött zsidók javá kibékül Cohennel, annak fiával, le nyával és unokájával is.

A zsidók bizonyára kifogásolni fogják, hogy Károly József Cohent, a pogya, nyámnyila embernek rajzolt meg. Cohen, aki zseniális szervező feltaláló ahelyett, hogy egyenrang társa akarna lenni Millernek, minde tudását és tehetségét ennek szolgál tára bocsátja. Nem hiszem, hogy so jeles tulajdonság mellett Cohen ilye élehetlen lenne. És nem lehet meg érteni, hogy Miller miért lesz egy szerre antiszemitává. Csak azért, mer a bank figyelmezteti a kölcsönlejárata? Érheterlen az is, hogy Cohen lát va Miller antiszemita dühöngése miatt nem hagyja ott. Aztán egyszeren megmagyarázhatatlan Miller nagy fordulata a heves antiszemitiz musból a leglágabb és áldozatké szebb zsidóbarátságig. A két jellem igen gyenge és valószínűtlen. Ninesen meg sehoh a lélektani megindokolás Hiányzik a logikai összefüggés. Ká roly József egy helyen nagyon széper elmagyaráztatja Cohennel az antisze mitizmus keletkezését általában, azon ban nem tudja velünk elhitetni, hogy miért lesz tulajdonképpen Miller anti szemita. Csak azért, mert minden boldogulását, meggazdagodását Cohennek köszönheti, aki nélkül ötezer dollárja és földje dacára továbbra is közönséges munkás maradt volna?

A célt, melyet maga elé tűzött Károly József, ezzel a regénnyel nem érte el. Azonban tagadhatatlanul mégis egy lépést tett abban az irányban, hogy rámutasson az antiszemitizmus megokolatlanságára. Ilyen nagy feladatnál kicsi eredmény is dícsérendő. Ami pedig a regény meséjét illeti, az magában véve ötletes, fordulatos. Károly József nyelvezete magyar zamatú, tiszta, esiszólt. Minden képpen — a felsorolt kifogások dacára is — megérdemli, hogy sok olvasója legyen A nagy fordulatnak.

Kubán Endre.

Közgazdaság

Kamatleszállítás. A Polgári takarékpénztár r. t. (Temesvár) igazgatóságának határozatából kifolyólag a betétkamatlábát 1928 január 1-től kezdődőleg további intézkedéséig 2 (kettő) százalékkal leszállítja.

Mezőgazdasági kamara Szlovénkón. Prágából jelentik: A minisztertanács foglalkozott a mezőgazdasági kamarák létesítését célzó törvényjavaslattal, amely a parlament legközelebbi ülésén kerül tárgyalásra. A törvénytervezet szerint Csehszlovákiában három ilyen kamara létesül és pedig egy Prágában, egy Brünnben a történelmi országok számára, egy Pozsonyban Szlovénkó számára. A szlovénkói magyar pártok ezzel szemben azt követelik, hogy Szlovénkón magyar mezőgazdasági kamara is létesíttessék.

Szenzáció!

Olcsó!

„VITAL“

porszívó, áram nélkül, bárhol használható. Üzeme teljesen költségmentes.

Kívánatra bárhol bemutatjuk.

Kapható:

AUTO-UNIVERSAL TIMIȘOARA

Belváros, Palatul Weisz. Tel.: 22-85.

1734

Mértőfödeket mehet,

országot bejárhat a

„VULPE“ cipőkkel

GHETE VULPE CIPŐK

Olcsóság és tartósság tekintetében utolérhetetlenek.

Ujdonság! 500 pár minta bokszip-vizhallantva és dupla talp al alkalmazhatóknak 700 lei árban

KADI & Co.

Belváros, Széchenyi-palota.

Szerencsés jövőt

nyugalmat, megelégedett életet biztosíthat magának, ha HUGO HORWITZ & Co. Wien I.

Franz Joseph Kai 63

cégnél rendel egy osztálysorsjegyet az osztrák osztálysorsjátékra, ami a világ legkedvezőbb sorsjátéka. Egyetlen egy sorsjeggyel nyerhet Ön szerencsés esetben

750.000 Schillinget = 18¹/₂ millió lei

Nyeremények: 12.500.000 lei, 6.250.000 lei, 2.500.000 lei, 1.875.000 lei, 1.500.000 lei, 1.250.000 lei s.b. stb. Össznyereményérték 10.640.000 Sch. = 260.000.000 lei

100.000 sorsjegy A sorsjegyek fele nyer 50.000 nyeremény

A II.-ik osztály huzása január 24-26. (1928)

Rendeljen még ma, mert a készlet kicsiny s a kereslet nagy.

Sorsjegyek: $\frac{1}{4}$ Sch. 64 lei 1600 $\frac{1}{2}$ Sch. 32 lei 800 $\frac{1}{8}$ Sch. 16 lei 400 $\frac{1}{16}$ Sch. 8 lei 200

Ujtási ár Sch. 4— lei 100) nyolcaddal kint.

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés a sorsjegy vétele után. Huzás után azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

4505

Apró hirdetések

ELŐFIZETŐINK ebben a rovatban az utolsó előfizetési díjnyugta felmutatása ellenében december, jövő év január és február havában havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

ELŐFIZETŐINK ezenkívül minden héten egyszer tíz leírt közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést ezen rovatban ez év december, jövő év január és február havában, az előfizetési díjnyugta felmutatása ellenében.

OLVASÓINK, akik nem előfizetői lapnak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy ez év december, jövő év január és február havában szintén tíz leírt kapnak egy tíz szög terjedő apróhirdetést, ha az alábbi szelvényt naponta kivágják és tíz egymásután következő sorzámmal ellátott szelvényt beadnak a kiadóhivatalba.

CSAK AZOK az apróhirdetések közölhetőek a reggel megjelenő lapban melyeket előtte való napon déltizenkét óráig beadnak a kiadóhivatalba.

ALLÁSKERESŐK részére egy apróhirdetés ára husz lei.

A HIRDETÉSI DIJ mindenegyes esetben előre fizetendő.

28 A Déli Hírlap
sz. apróhirdetési szelvénye.

Levelezés

Feltele ny szelvénye: fiatalemberrel szórakozás céljából levelezni óhajt. Ismerettség nem fontos az írásbeli szórakozás a cél. Leveleket „Műassunk az újévben” jelleggel a kiadóba kérek. (72a)

Alkalmazás

Szociális család egy újszülötthez azonos a keresetnek. Cím: Kugel Károlyné, okl. szülésznő, Lonovics-u. 4.

Hosszú bizonyítványokkal bíró, úri házból szolgált pe fekt szakácsnő, valamint úri szobalány jó fizetéssel kerestek. Jelentkezni lehet Temesvár, Iparfelügyelőség, Vile Sof, Boulevardul Diaconovici Loga 3-4 óra között. (72)

Román, német és magyar nyelvet perfektül beszélő és a gépírásban jártas kisasszony ügyvédi irodába való beépítésre kerestek. Lehet kezdő is. Cím a kiadóban. (75)

Keresek egy magányos nőt, mint házmesteret, egyúttal mint bejárót. Tel és ellátás butor és fizetés. Horga Pál, Gyárvaros, Fels. arók-utca. (1917)

Allatt keres

Több évi gyakorlatjal gazdasági nyelvi állást keresek kiadóknál keresek. Esetleg gyermek mellé is emennék. Klein Sámuelné. Bega-jobsor 19. (63)

Lakás

Csinosan butorozott utcai szoba azon a kiadó Gyárvaros, Kém-utca 11. (56)

Kis szoba 1 esetleg 2 személy részére ellátással kiadó. Hunyadi-ut 19 („Elite” mellett) földszint 8. (1964)

Erzsébetváros elején csinosan butorozott szoba egyedülálló hölgy vagy úr részére kiadó. Megkeresést „Lakó” jellegre a kiadóba. (3000)

2-3 szobás kertes lakást május 1-ére keresek. Címeket „Május 1” jellegre a kiadóba kérek. (3078)

Adás-vétel

Eladó egy jókarban levő 6-os Hp. vasrámas cséplő garnitúra. Erzsébetváros, Mezősor 18. (1968)

Eladó autóbunda, rövid bőrbekecs, téli ruhák, fiaker. Erzsébetv., Jósika-u. 4. jobbra. (71)

Különléte

Látogassa meg a butorszövetkezet állandó kiállítását a Skudier-parkban levő pavillonban. Mélyen leszállított árak. Vételkényszer nincs. (1590)

Szerelem a vérpadon túl

A Déli Hírlap regénye a parasztlázadások korából

27
Ezzel már meg is indult a ház körül, hogy az ajtó felé kerüljön. Ander nyomon követte. Nemsokára ott állottak az ajtó előtt. A bemenetel könnyű volt, hiszen abban az időben a köznépi házáinál ismeretlen volt a kulcsos ajtózárral. Az ajtókat faretess zárra el, amelynek kívülől madzaghuzója volt.

György lovag lassan megkereste kezével az ajtó a sötétben a madzaghuzót és azt lassan, óvatosan meghúzta. Az ajtó halkán kinyitott. György és Ander beléptek az egyszerű szobába. Megállottak az ajtónál. Nem mertek lépni, mert nem tudták, hogy merre botlanak valami butordarabba. György lovag várt egy pillanatig, majd előhúzta tüzszerzámját és a kovával szikrát pattintott, melynek tűzénél meggyújtotta a magával hozott fagygyertyát. Tenyerét takarta a gyertyaláng elé, hogy az kívülől ne legyen észrevehető és odasugta Andernek:

— Teríts valamit az ablakra.

Ander lekanyarította a válláról a nagy bányászaköpenyt, melyet magán hozott és azt az ablakra akasztotta. Nagyon vigyázott, hogy a befödés teljes legyen, hogy még a legkisebb világosság se szűrődjék kifelé.

Aztán szétnéztek a szobában. Az egyik sarokban ott volt a kovács ládája.

— Ott van, amit keresünk, — mondta György lovag és odalépett a ládához.

Odalépett a láda elé és vigyázva kinyitotta annak fedelét. A ládában ruhaneműek voltak.

— Valószínűleg ezek alatt tartja a kovács a drágaságait, — sugta György lovag — ügyelnünk kell arra, hogy hogyan veszünk ki mindent a ládából, hogy azután ugyanugy teheszük vissza. A kovácsnak nem szabad sejtetni, hogy valaki a holmija között turkált.

A gyertyát odaadta Andernek, maga pedig óvatosan nyult bele és egymásután szedte ki a ládából a különböző ruhadarabokat és azokat a láda mellé a földre fektette. Mikor végre egy nagy lepedőt emelt ki, alatta egy bórzaeszköt talált, amely, mikor megemelte, csengő hangot adott. Szétvonta a zacskó bőrfüzőjét és belenézett. Odabent csupa aranypénzeket látott. Meg is olvasta azokat és hatszázal több aranyat talált a zacskóban. A bórzaeszköt ismét lezárta és tovább kutatót a ládában. Egy tárgyat emelt ki, amely rongyba volt takarva. Leesavarta róla a rongyot és megdöbbenve látta, hogy Ander a múlt éjszaka jó és alapos megfigyelést tett. Csakugyan templomi kehely volt, amit a kovács itt rejtgetett.

— Ez a kehely az apátsági templomból való, — állapította meg a várnagy — egészen biztosan ráismerem.

Azután tovább kerésgélt a ládában és a rongyok között még egyéb egyházi drágaságokat is talált. Volt ott

még két kehely, két főpásztori pécsetgyűrű, egyházi ruhákról lezszakított aranyesattokat is talált.

— Igazság szerint nekünk ezeket a kincseket most magunkkal kellene vinnünk, — állapította meg György lovag — mert ezek az egyház és ennél fogva püspök urunk tulajdonát képezik és arra vigyázni mi vagyunk hivatottak. Ha azonban most elvisszük ezeket a dolgokat, akkor a kovács visszatérve azonnal tudni fogja, hogy valaki felfedezte a titkát és megszökik. Nekünk ezeket a kincseket egyelőre itt kell hagynunk, amíg a kovács ellen több bizonyítékunk lesz. Mert most még nem tudjuk voltaképpen, hogyan kerültek ezek ide. Lehet, hogy maga Schmidthannez hozta ezeket ide, de lehet az is, hogy más is. Mindenesetre még jobban szemmel fogjuk tartani a kovácsot, mint eddig.

György lovag azután mindent szépen visszarakott a ládába és igen vigyázott reá, hogy mindent arra a helyre tegyen és úgy takarja be, ahogy találta. Mikor mindennel elkészült, ismét lecsukta a ládát. Éppen inteni akart Andernek, hogy vegye le köpenyét az ablakról és már a száját is csücsörítette, hogy ugyanakkor elfújja a fagygyertyát, melyet újra átvett Andertől, amikor a sarokba támasztva egy kardot pillantott meg. Odament, kezébe fogta a fegyvert és a körmével végigment annak élen. Megállapította, hogy a kard éles. Mikor aztán feljebb emelte és jobban szemügyre vette, azon vérfoltokat látott. Ugy nézett ki a kard, mintha valami kendővel, vagy ronggyal sok vért töröltek volna le gyorsan, sietve. Odasugta Andernek:

— Azt hiszem, ezzel a karddal valakit megöltek és aztán a vért letörölték. Olyan éles ez a kard, hogy egy jól irányzott csapással bárkinek a fejét le lehet vele vágni.

Ander borzongva mondta:
— Csak talán nem az apátur...
Annyira megrémült attól, amit mondani akart, hogy szavait nem is fejezte be.

— Bizonyosságot fogunk szerezni erről is, — szölt György lovag és visszavette a kardot a sarokba.

Aztán elfújta a gyertyát. Ander pedig levette az ablakról köpenyét, magára öltötte és mindketten ismét kiléptek a sötét éjszakába.

Odakint közben megeredt az eső. Ez a sötétséget még átláthatatlanabbá tette. Lassan mentek csak előre. Végre mégis csak eljutottak a vár közelébe. Megállottak a várarok szélén azon ahelyen ahol, a hid szokott leereszkedni. György odasugta Andernek, hogy adja meg a jelt.

— Kakuk-kakuk, kakuk-kakuk, — hangzott az éjszakában.

Odafent a bástyán jól figyeltek, mert dacára annak, hogy a szakadó eső nagy lármát csapott, a kakukszót mégis meghallották és leboacsátották a hidat.

(Folyt. köv.)

B. u. é. k.
a m. t. közönségnek, ismerőseinek és jóbarátainak

Bingert János
a Pinkerton Boy vállalat tulajdonosa.

B. u. é. k.
Árvay
gőzmosó és festőintézet
Józsefváros, Bem-utca 10.
Telefon 15-60.

B. u. é. k.
az utazó közönségnek
Herzl vizumirodája
Temesvár, IV., Str. Vacarescu
(Bem-utca) 28.

B. u. é. k.
mélyen tisztelt vendégeinek és jóbarátainak

Maitre Jean
az Elite kávéház és étterem tulajdonosa.

B. u. é. k.
mélyen tisztelt vevőinek és ismerőseinek

Arso Angel pékmester
Temesvár, Eötvös-utca 7. sz.

B. u. é. k.
nagyrabecsült vevőinek és ismerőseinek

Daróczy Bálint hentesmester
Temesvár, Szentgyörgy-tér.

B. u. é. k.
vevőinek, valamint fogyasztóközönségének és egyúttal további támogatását kéri

Reisz Emanuel
Schmoll-paszta rt. képviselője.

B. u. é. k.
mélyen tisztelt vendégeinek és ismerőseinek

Iritz Zsigmond
a Ferdinand kávéház és étterem igazgatója.

B. u. é. k.
tisztelt rendelőinek és ismerőseinek
Schumpela és Szappanos
címfestő cég
Temesvár-Józsefváros, Hunyadi-ut 14.

B. u. é. k.
mélyen tisztelt üzletfeleinek
Victoria gőzmosóda
Temesvár, Arany János-utca 1/b.

B. u. é. k.
tisztelt temesvári és bányász vendégeinek a

Park-szálloda igazgatósága
Budapest, VIII. Baross-tér 10.

B. u. é. k.
tisztelt vendégeinek és ismerőseinek
Kemény Béla
a Lloyd kávéház tulajdonosa.

B. u. é. k.
mélyen tisztelt vendégeinek és jóbarátainak

Mayer Zsigmond
a Lloyd Taverna tulajdonosa.

B. u. é. k.
mélyen tisztelt vevőinek, ismerőseinek és barátainak
Siebold Fülöp
butorgyáros, Gyárvaros, Távirida-u. 19.

B. u. é. k.
mélyen tisztelt vendégeinek és barátainak
Mednyánszky és neje
Gyárudvar vendéglő.

B. u. é. k.
kedves vevőinek és ismerőseinek
Autó Universal
Belváros, Weisz-palota.

B. u. é. k.
mélyen tisztelt vevőinek és ismerőseinek
Mann cukrasz
Temesvár-Gyárvaros.

B. u. é. k.
tisztelt vevőinek, jóbarátainak, a gyűjtőállomások tulajdonosainak és alkalmazottainak
Pittrofin
Temesvár, Hunyadi-ut 6. sz.

Megfiatalítja

arcát, ha őszülő haját „Amerikai hajfesték”-kel eredeti színűre változtatja. Nem szíki! Nem kopik le! — Ára utasítással 60 lei. Mindenütt kapható. Főlerakat: CSÁSZÁR-patika, T.-Mureş, Timişoara. Gea-Krayer, Belváros, Kertész-gyógytár, Józsefváros.

DR. EYSEN GYULA tanár

felelősséggel előkészít polgári, középiskolai vizsgákra, érettségire.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 48, II, 12 (4005)

Déli Hirlap

1928 JANUAR 2

LEGUJABB

IV. ÉVF. 2 SZÁM

Álarcos rablók

hatoltak be fényes nappal egy irodába, leütötték a hivatalnoknőt, feltörték a pénzszekrényt és felgyújtották a butorokat

Berlin, december 31.

Berlin nyugati negyedében, ahol a somor és dísztelen bérkaszárnák közé számos gyár ékelődik, vakmerő rablótámadás történt, amely amerikai stílusra emlékeztet. Az egyik utcában van az ismert Mercedes-irógépgyár telepe. Ebéd idején, amikor a gyár munkásai és alkalmazottai mind távol voltak, az irodahelyiségekbe álarcos banditák hatoltak be. Az irodában csupán az egyik hivatalnokkisasszony tartózkodott, aki a városnak egy távolfekvő részében lakik és az ebédidőt rendszeresen az irodában tölti, ahol a magával hozott ennivalót fogyasztja el. A banditák benyomulásakor a kisasszony ki akart menekülni a helyiségből, a rablók azonban leütötték. A fejére mért több ütés után a kisasszony ájultan a földre esett.

A vakmerő rablók nem törődtek többé a padlón elterülő kisasszonnyal, hanem nekiláttak a pénzszekrény felvételének. Miként később a vizsgálat megállapította, a rablók modern eszközökkel dolgoztak és hamarosan sikerült nekik a nagy Wertheim-szekrény ajtaját kirobbantani. A trezorokban nagyobb összeg pénz volt, melyet az irógépgyár munkásainak heti fizetésére készítettek elő. A rablók minden pénzt, azonkívül nagyszámu értékpapírt zsákmányoltak. A banditák

azután leöntötték a butorokat benzinnel és meggyújtották azokat. Mikor a tűz mindenfelől felesapott, a rablók eltűntek. A lángok susterzésére és a fojtó füstre az ájul kisasszony magához tért, kimenekült és fellármázta az egész házat. Azonnal telefonáltak a tűzoltókért, akiknek sikerült a lobogó lángokat eloltani. Az ellopott értékeken kívül a tűz által okozott kár is igen jelentékeny. A rendőrség erélyes nyomozást indított a rablók kézrekerítésére.

reste fel az üzletben Szécsenit, közölte vele jövetelének célját és felszólította, hogy azonnal menjen el vele a hadkiegészítő parancsnoksághoz.

A hadkiegészítő parancsnokságon Vancu a folyosón hagyta Szécsenit, maga pedig bement az egyik irodába, ahonnan néhány perc múlva kijött. Tudtára adta Szécseninnek, hogy nagy baj van, azonban a dolgot négyezer leiel el lehet simítani. Szécseni nem akart ebbe beleharapni, azonban Vancu ijesztgetésére mégis hajlandó volt pénzáldozatot hozni. Azzal váltak el, hogy Vancu délután ismét elmegy az üzletbe. Akkor Szécsenin kívül ott volt annak nővére, Fa Mihályné is, aki megkérte Vancut, hogy a pénz átvétele végett másnap jelentkezzen. A rendőrtiszt távozása után Fa Mihályné közölte az esetet Brebera Vencel dr. ügyvéddel, aki azt a tanácsot adta, hogy adjanak Vancunak négy darab ezrest, azokat azonban előzetesen jelöljék meg. Brebera dr. azután

Lefogott rendőrtiszt, aki meg akart zsarolni egy hentesmestert

Timisoara, január 1.

Brebera Vencel dr. ügyvéd tegnap felkereste Crenian Aurél rendőrprefektust és közölte vele, hogy Vancu Traján rendőrtisztviselő, aki a rendőrprefektura katonai ügyosztályában dolgozik, zsarolási szándékkal kereste fel ismételten Szécseni Imre erzsébetvárosi henteset. Szécseni Imre sógora Fa Mihály hentesmesterek és annak a Telekház-tér 5. szám

alatti üzletét vezeti. Szécseni, aki huszonnyolc esztendő, jugoszláviai illetőségű, állandó temesvári lakos, akit a hadkiegészítő parancsnokság megidézett katonai ügyének rendezése végett. Ezeket az idézéseket a rendőrprefektura katonai osztálya kézbesíti és Baeria komiszárus, az osztály vezetője, Vancu Trajánt bizta meg ezzel az ügyvel.

Vancu szabályellenesen maga ke-

z esetet Crenian rendőrprefektusnak hozta tudomására, aki megbizta Gutu Athanasz rendőrigazgatót, gondoskodjék róla, hogy Vancu a zsarolásnál tetten érjék.

Tegnap délelőtt Vancu Traján megjelent a hentesüzletben, ahol átyette a megjelölt ezreket. Ebben a pillanatban betoppantak oda a detektívek is, akik elvették tőle a pénzt és elkísérték az ügyészségre, ahol Seciureanu vezető ügyész elé vették. Az ügyész azonnal letartóztatta Vancu Trajánt. Vancu eleinte tagadott, majd beleakarta keverni az ügybe Baeria komiszárt és Georgescu rendőrtisztviselőt is. Vádaskodásai azonban alaptalanoknak bizonyultak. Vancu ellen megindult a vizsgálat, mert valószínű, hogy más visszaéléseket is elkövetett.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.) Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkursuson.

Zürichben a lei 3'18. Párisban —

Temesvári magánárfolyamok 1928 január 1-én reggel:

Angol font: 789'50—790—790—, dollár: 161'50—161'75—161'25, dinár: 286 külföldi, 281 belföldi, 281 effect, hollandi forint 65'10—65'20—65'20, francia frank 6'34—6'36—6'40, olasz lira 8'55—8'60—8'70, cseh korona: 4'79—4'80—4'70, osztrák schilling 22'80—22'85—22'90 német márka: 38'70—38'72—38'80, magyar pengő: 28'30—28'32—28'40, svájci frank: 31'24—31'27—31'40.

KÜLFÖLDRE UTAZÓ TEMESVÁRIAK. A rossz gazdasági viszonyok ellenére és jóllehet az utlevelek megszerzése az új bélyegtörvény életbeléptetése óta nagy költséggel jár, az elmúlt esztendőben Temesvár lakossága közül mégis igen sokan utaztak külföldre. Az utlevélhivatal az elmúlt 1927-ik évben négyezerkétszázhuszonhét külföldi utlevelet állított ki. A vármegyeházán működő utlevélhivatal, amely a vármegye községei lakossága számára állítja ki az utleveleket, két-ezer külföldi utlevelet adott ki.

A Déli Hirlap

Bécsben is

kapható!

Szörme idény vége!

10% engedmény a szigoruan szabott és megirt árainkból. Elsőrendű szücsök t. vevőink rendelkezésére állnak.

GROSSMANN SÁNDOR cég

a gyárvárosi szerb templom mellett